

Criteria en beoordelingsrichtlijnen

Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur

Criteria en beoordelingsrichtlijnen voor het toetsen van stallen en kwekerijen aan de Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur

Datum van ingang:	1 januari 2010
Geldig tot:	1 april 2010
Vastgesteld door:	College van Deskundigen MDVA
Behorende bij volgnummer:	MDVA 1

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.smk.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Maatlat Duurzame Veehouderij zijn wettelijk beschermd en gedeponneerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 1151838. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Maatlat Duurzame Aquacultuur zijn wettelijk beschermd en gedeponneerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 1178071. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Algemene voorwaarden.....	7 pagina's
Hoofdstuk 3	Maatlat Duurzame Aquacultuur Kwekerijen voor <i>Oreochromis</i> , <i>Clarias</i> en <i>Heterobranchus</i>	26 pagina's pagina 1

Hoofdstuk 1 Algemene voorwaarden

Uitleg over aanvraag stal/kwekerij-ontwerpcertificaat en stal/kwekerij-certificaat

Certificatie van stallen (MDV) of kwekerijen (MDA) geschiedt middels onderstaande stappen:

- a. De ondernemer heeft bouwplannen en wil in aanmerking komen voor een stal/kwekerij-ontwerpcertificaat of stal/kwekerij-certificaat.
- b. De ondernemer maakt concrete bouwplannen en vraagt offertes aan.
- c. De ondernemer vraagt een bouw- en milieuvergunning aan voor de nieuwbouw of verbouw van de stal/kwekerij. Of, indien van toepassing, maakt de ondernemer melding in het kader van het Besluit Landbouw Milieubeheer.
- d. De ondernemer contracteert een certificatie-instelling voor certificering. De certificatie-instelling heeft een licentiecontract met SMK en werkt volgens de daarin gestelde voorwaarden.
- e. Op basis van de onderstaande documenten beoordeelt de certificatie-instelling (SMK controleert zelf niet) of het ontwerp van de nieuwe of verbouwde stal/kwekerij voldoet aan de criteria van de Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur:
  - een kopie van de offerte(s) voor de aanschaf en bouw van stal/kwekerij en bijbehorende onderdelen (de offertes hoeven nog niet ondertekend te zijn, maar dienen wel overeen te komen met de geplande bouw);
  - een kopie van de (aanvraag van de) volledige milieuvergunning of indien van toepassing van de melding in kader van Besluit Landbouw Milieubeheer;
  - een kopie van de (aanvraag van de) bouwvergunning;
  - een gedetailleerde bouwtekening van de gemelde stal/kwekerij;
  - lijst waarop staat aangegeven hoeveel punten er op de maatlaten worden behaald, onderbouwd met offertes, vergunningen en tekeningen. Bij bouw in eigen beheer wordt in aanvullende beschrijving aangegeven op welke wijze aan maatregelen voldaan gaat worden en waar deze worden gerealiseerd in de stal/kwekerij.
  - de ondernemer verklaart door ondertekening van de aanmelding dat hij van plan is de stal/kwekerij zoals op de tekening aangegeven te willen gaan bouwen (middels een modelverklaring).Bij voldoen aan de criteria zal de certificatie-instelling een stal/kwekerij-ontwerpcertificaat afgeven. Een stal/kwekerij-ontwerpcertificaat is maximaal 24 maanden geldig.
- f. Na oplevering van de gemelde stal/kwekerij dient het stal/kwekerij-certificaat te worden behaald. De certificatie-instelling zal voor dit stal/kwekerij-certificaat een administratieve en fysieke audit uitvoeren. De stal/kwekerij wordt getoetst op het certificatieschema dat geldig was bij aanmelding van de stal/kwekerij of onderdelen hiervan en derhalve is dit het certificatieschema dat van toepassing was

bij het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat. Het is toegestaan dat de uiteindelijke stal/kwekerij op onderdelen afwijkt van de situatie waarvoor het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat is verkregen, maar ook in deze gewijzigde situatie moeten voldoende punten worden behaald.

Omdat de stal/kwekerij niet alleen wordt getoetst op aanwezigheid, maar ook op het in werking zijn van de genomen maatregelen, dient de stal/kwekerij in gebruik te zijn genomen en een dierbezetting van minimaal 50% te hebben bij certificatie. Bij een melkveestal betekent dit dat minimaal 50% van het aantal vergunde of gemelde melkkoeien de stal bezetten.

Voor melkvee(runderen) gelden geen aparte criteria voor jongvee

De jongvee-ruimten in een melkveestal hoeven niet aan specifieke criteria te voldoen, maar mogen wel worden meenomen in het certificaat. Dit tot een maximum van eenzelfde aantal jongveeplaatsen als het aantal melkveeplaatsen (incl. droge koeien) waarvoor wordt gebouwd.

Normen voor veestallen (onderdeel MDV) zijn afhankelijk van bedrijfsgrootte

Bij de veestallen (varkens, pluimvee, melkvee en vleeskalveren) is de puntennormering mede afhankelijk van de bedrijfsgrootte. Voor de exacte definiëring van bedrijfsgrootte wordt aangesloten op de bestaande definitie van het begrip 'inrichting' uit de Wet Milieubeheer. Een uitgebreide beschrijving hiervan staat op www.infomil.nl. In de MDVA zal de term 'bedrijf' worden gehanteerd waarbij voor de definiëring naar 'inrichting' wordt verwezen. Bedrijven kunnen meerdere stallen hebben. Als een ondernemer een stal laat certificeren wordt voor de bepaling van de bedrijfsgrootte het hele bedrijf meegerekend en niet alleen de omvang van de gemelde stal.

De bedrijfsgrootte voor de MDV wordt berekend in Nederlandse grootte-eenheid (nge). Bij melding van een stal voor certificatie wordt berekend hoeveel nge het bedrijf heeft. Hierbij wordt uitgegaan van de nge tabel 2007. *Bij de berekening worden de hectares grasland en voedergrassen buiten beschouwing gelaten, het betreft hier alleen het vee.* Voor bedrijven met minder dan 350 nge, bedrijven tussen de 350 en 700 nge en bedrijven met meer dan 700 nge gelden verschillende minimaal te behalen punten op de dierenwelzijns- en diergezondheidsmaatlat. Dit aantal punten is aangegeven per diercategorie in hoofdstuk 2, 3 en 4.

Op de website van het Landbouweconomisch Instituut staat een rekenmodule om het aantal nge te berekenen (www.lei.wur.nl onder sector in cijfers).

Nge tabel

Code	diercategorie	nge per dierplaats
Varkens		
255	Beren, 50 kg of meer, dekrijp	0,2606
253	Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	0,0577
237*	Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug	0,0437
235*	Biggen tot 20 kg, nog bij de zeug	0,0000
243	Opfokzeugen en -beertjes, 20-50 kg	0,0577
244	Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	0,0577
246	Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	0,2606
239	Vleesvarkens 20-50 kg	0,0437
240	Vleesvarkens 50-80 kg	0,0437
241	Vleesvarkens 80-110 kg	0,0437
242	Vleesvarkens 110 kg of meer	0,0437
249	Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	0,2606
245	Zeugen, 50 kg of meer, gedekt, niet eerder gebigd	0,2606
251	Zeugen, overig, 50 kg of meer, (gedekt)	0,2606
* rubrieken 235 en 237 (biggen) tellen alleen mee als rubrieken 245, 246, 249 en 251 (zeugen) niet voorkomen		
Kippen		
276	Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	0,0026
278	Leghennen, 20 maanden of ouder	0,0026
275	Leghennen, jonger dan 18 weken	0,0014
272	Ouderdieren legrassen, jonger dan 18 weken	0,0034
274	Ouderdieren legrassen, ouder dan 18 weken	0,0043
273	Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	0,0052
271	Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	0,0034
269	Vleeskuikens	0,0013
Melkvee(runderen)		
203	Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	0,1761
201	Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	0,1761
209	Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	0,2535
207	Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	0,6021
205	Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	0,2535
211	Melk- en kalfkoeien	1,2042
213	Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	0,6021
Vleeskalveren		
214	Vleeskalveren voor witvleesproductie	0,1444
216	Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	0,1303

Vragen

Interpretatievragen betreffende de criteria kunnen worden voorgelegd aan het College van Deskundigen MDVA. Neem hiervoor contact op met SMK. Dit kan via www.smk.nl waar een vragenformulier beschikbaar is.

Algemene voorwaarden certificatie

Korte toelichting op de audit van de ammoniakmaatlat in het onderdeel MDV

Voor de ammoniakmaatlat wordt uitgegaan van het Rav-nummer van de stal en van de punten die dit systeem behaalt. Rav staat voor Regeling ammoniak en veehouderij. Op de milieuvergunning is te zien wat het Rav nummer van de stal is. In bijlage 1 van de Rav staat een lijst met stalsystemen. Deze lijst kan tussentijds worden aangepast en is te raadplegen op www.infomil.nl/rav. Uiteraard kan ieder stalsysteem dat op het moment van de aanvraag voor een stal-ontwerpcertificaat bij de certificatie-instelling op de lijst in de Rav is vermeld, getoetst worden aan de norm in de ammoniakmaatlat.

Indien in één stal gebruik gemaakt wordt van twee verschillende emissiebeperkende technieken en indien deze combinatie niet als zodanig is opgenomen op bijlage 1 van de Rav, wordt bij de puntenberekening op de ammoniakmaatlat uitgegaan van het aantal punten dat het systeem met de laagste emissiewaarde behaalt.

Bij het stalontwerp wordt op basis van offertes, vergunningen en tekeningen gecontroleerd dat de stal gaat voldoen aan de vereiste ammoniakmaatregelen.

De controle na oplevering van de stal van de ammoniakmaatlat geschiedt administratief op basis van de vergunningen. Visueel wordt gekeken of het type stal op de vergunning overeenkomt met de werkelijke situatie. Bijvoorbeeld of de luchtwassers aanwezig zijn, er mestbanden aanwezig zijn of dat er sprake is van een nageschakelde techniek. Waar van toepassing voor de puntenberekening dient gecontroleerd te worden middels meting, specificatie en/of meetrapporten gecontroleerd of (de onderdelen van) installaties aan de vereiste capaciteit voldoen.

Specifiek voor melkveestallen(runderen) en vleeskalverstallen maken naast stalsystemen die voorkomen op bijlage 1 van de Rav ook (combinaties van) aanvullende perspectiefvolle maatregelen onderdeel uit van de ammoniakmaatlat. Voor de volledige beschrijving van deze perspectiefvolle maatregelen wordt verwezen naar de betreffende hoofdstukken van de MDV. Indien een ondernemer een stal bouwt die op bijlage 1 van de Rav is opgenomen (niet zijnde "overige huisvestingssystemen") met perspectiefvolle maatregelen worden niet voor beide emissiebeperkende technieken punten behaald. Er kunnen of punten worden verkregen voor het erkende Rav-systeem op de ammoniakmaatlat of door toepassing van in dit document vermelde combinaties van perspectiefvolle maatregelen. Bij melkveestallen is de combinatie van aanvullende perspectiefvolle emissiereducerende maatregelen met Rav-nummer A.1.6.2 (Overige huisvestingssystemen: permanent opstallen) niet toegestaan.

Korte toelichting op de audit van de overige maatlatten van MDV en MDA

Voor de overige maatlatten wordt voor het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat op basis van eerder genoemde documenten beoordeeld hoeveel punten behaald worden. Eventueel kunnen hier ter verduidelijking detailtekeningen worden gevraagd. Voor het stal/kwekerij-certificaat wordt na oplevering van de stal/kwekerij tijdens een bedrijfsbezoek met een fysieke audit getoetst aan welke maatregelen daadwerkelijk is voldaan en hoeveel punten er worden behaald.

Voor de energiemaatlat in de MDV geldt aanvullend dat indien in één stal gebruik gemaakt wordt van twee verschillende emissiebeperkende technieken en deze combinatie niet als zodanig is opgenomen op bijlage 1 van de Rav, bij de puntenberekening op de energiemaatlat uitgegaan wordt van het aantal punten dat het systeem met het hoogste energieverbruik behaalt. Met andere woorden, de puntentoekenning geschiedt op basis van het emissiebeperkende systeem met de minste punten op de energiemaatlat.

Intrekken/sancties

Het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat wordt pas afgegeven indien aan alle vereisten wordt voldaan. Indien de oplevering van de stal/kwekerij niet plaatsvindt binnen twee jaar na afgifte van het ontwerpcertificaat vervalt het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat. Bij certificatie van de stal/kwekerij (stal/kwekerij-certificaat) dient de stal/kwekerij aan alle vereisten te voldoen. Indien een of meer onderdelen bij controle van de gebouwde stal/kwekerij niet blijken te voldoen aan de vereisten dan heeft de ondernemer 3 maanden tijd om aan te tonen (alsnog) te voldoen tot maximaal 2 jaar na afgifte van het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat.

Geldigheid en continuïteit certificaat

Een stal/kwekerij-ontwerpcertificaat is maximaal 2 jaar geldig. Na 2 jaar vervalt de geldigheid van het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat. Een stal/kwekerij-certificaat is minimaal 1 jaar geldig. Indien de ondernemer geen doorlopend certificatiecontract afsluit vervalt de geldigheid van het stal/kwekerij-certificaat en wordt het certificaat binnen twee weken na het beëindigen van het contract met de certificatie-instelling actief ingetrokken door de certificatie-instelling. Certificaten blijven te allen tijde eigendom van de certificatie-instelling.

Certificaat A en certificaat B zijn twee aparte certificaten in het certificatieschema MDVA en dienen afzonderlijk beoordeeld te worden. De twee certificaten worden door de overheid aan verschillende fiscale regelingen gekoppeld. Een ondernemer kan derhalve besluiten stal/kwekerij-certificaat B na het behalen af te melden en stal/kwekerij-certificaat A te continueren.

Gebruik van het certificaat en logogebruik

Het is de ondernemer toegestaan het stal/kwekerij-ontwerpcertificaat te gebruiken om aan te tonen dat met het ontwerp van de stal/kwekerij aan de eisen van het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur wordt voldaan. Het is de ondernemer toegestaan het stal/kwekerij-certificaat te gebruiken om aan te tonen dat met de stal/kwekerij aan de eisen van het certificatieschema

Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur wordt voldaan. Het is dan eveneens toegestaan te vermelden dat men beschikt over een stal/kwekerij die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur.

Het is niet toegestaan op enigerlei wijze het stal/kwekerij-certificaat te verbinden aan uitingen over de dieren in de stal. Het is aan de leveranciers van stallen/kwekerijen toegestaan te publiceren dat men stallen/kwekerijen of onderdelen hiervan kan leveren welke voldoen aan de criteria voor een stal/kwekerij-certificaat, echter zonder daarbij enige rechten te kunnen doen gelden op de verlening en het gebruik van het stal/kwekerij-certificaat. De logo's mogen hierbij niet gevoerd worden.

Indien de ondernemer zich niet houdt aan de voorwaarden voor het gebruik van het stal/kwekerij-certificaat of anderszins schade toebrengt aan de waarde daarvan, kan overgegaan worden tot intrekking of nietig verklaren van het stal/kwekerij-certificaat.

Toepassing van de logo's is toegestaan in bijvoorbeeld SMK-Nieuws, bij persberichten, op de SMK website, in folders en tijdens presentaties en bijeenkomsten. Het wordt niet toegestaan aan houders van stallen/kwekerijen die voldoen aan de criteria van MDVA om de logo's op enige manier toe te passen. Hiermee wordt voorkomen dat de Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur zou worden gebruikt als een soort 'product- of bedrijfskeurmerk'. De logo's kunnen door derden uitsluitend worden gebruikt na schriftelijke toestemming door SMK. De certificatie-instellingen waarmee SMK een licentie heeft afgesloten voor MDVA kunnen de logo's gebruiken op de door hen afgegeven certificaten. Certificatie-instellingen waarmee SMK een licentie heeft afgesloten en zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie voor de MDVA kunnen de logo's ook gebruiken voor promotionele uitingen, dat wil zeggen om in communicatie (presentaties, website e.d.) aan te geven dat zij certificeren voor MDVA.

Afdrachten voor certificatie

De ondernemer betaalt een afdracht voor certificering aan de beheerder van het certificatieschema, dit betreft aanmeldkosten en een omvang afhankelijke afdracht. De hoogte van de afdrachten worden vastgesteld door de ministeries van VROM en LNV. De certificatie-instelling zal deze afdrachten innen. Het tarievenblad is op te vragen bij SMK.

Vakbekwaamheidseisen auditor MDVA

De auditor (in dienst van de certificatie-instelling of op contractbasis ingehuurd) die door de certificatie-instelling bij de certificatie wordt ingeschakeld moet minimaal aan de volgende eisen voldoen.

- Opleiding: afgeronde opleiding op HBO niveau (voor MDV richting veehouderij of dierlijke productie, voor MDA aanvullend een onderdeel aquacultuur) of op MBO niveau (voor MDV richting veehouderij of dierlijke productie, voor MDA aanvullend een onderdeel aquacultuur) met minimaal 2 jaar ervaring op het vlak van het uitvoeren van audits voor certificatie
- Kennis: kennis op het gebied van duurzaamheid in de dierhouderij, onder andere op het gebied van ammoniak en dierwelzijn. De kennis moet worden gestaafd door opleidingscertificaten dan wel door aangetoonde ervaring op dat gebied. De auditor dient in staat te zijn de criteria juist te interpreteren, te weten wat werkwijze en praktijk is op een dierhouderij bedrijf en wat met de specifieke dierhouderijbegrippen wordt bedoeld.
- Ervaring: tenminste twee jaar ervaring met het uitvoeren van audits voor product-, proces- of inspectieschema's

De beslisser die door de certificatie-instelling bij de certificatie wordt ingeschakeld moet aan de volgende eisen voldoen.

Opleiding: minimaal afgeronde opleiding op HBO niveau in een technische richting of agrarische richting of middels ervaring aantoonbaar op dit niveau functioneren

Ervaring: minimaal twee jaar ervaring met certificatie werkzaamheden

De certificatie-instelling dient de gewenste bekwaamheidseisen aan te tonen. Bij onduidelijkheden kan via SMK het College van Deskundigen worden geraadpleegd.

Klachten

Als er klachten zijn over de werkwijze van de certificatie-instelling dan is de klachtenprocedure van deze certificatie instelling de eerste stap die genomen kan worden. Indien deze procedure niet bekend is, kan deze bij hen opgevraagd worden. Ook SMK kent een klachtenprocedure welke opvraagbaar is. Als er vragen of discussies zijn betreffende een inhoudelijk aspect van de criteria dan kunnen deze aan het College van Deskundigen MDVA worden voorgelegd.

Criteria en beoordelingsrichtlijnen Maatlat Duurzame Veehouderij en Aquacultuur

Hoofdstuk 3: Maatlat Duurzame Aquacultuur

Datum van ingang:	1 januari 2010
Geldig tot:	1 april 2010
Vastgesteld door:	College van Deskundigen MDVA
Behorende bij volgnummer:	MDVA 1 MDA 1 versie 1

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.smk.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Maatlat Duurzame Aquacultuur zijn wettelijk beschermd en gedeponeerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 1178071. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

3. Beoordelingsrichtlijnen voor controle van criteria Maatlat Duurzame Aquacultuur

Van toepassing voor kweek van:

* vissoorten behorende tot de genera *Clarias* en *Heterobranchus* en zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing voor productie te houden dieren in artikel 34 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren of waar een tijdelijke ontheffing voor bepaalde tijd is afgegeven door het Ministerie van LNV (de ondernemer dient deze ontheffing te kunnen overleggen) of

waarvoor een vrijstellingsregeling is gepubliceerd door de overheid (Vrijstellingsregeling dierenwelzijn).

* vissoorten behorende tot het genus *Oreochromis* en opgenomen op lijst van 'Besluit aanwijzing voor productie te houden dieren' zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing voor productie te houden dieren in artikel 34 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren of waar een tijdelijke ontheffing voor bepaalde tijd is afgegeven door het Ministerie van LNV (de ondernemer dient deze ontheffing te kunnen overleggen) of

waarvoor een vrijstellingsregeling is gepubliceerd door de overheid (Vrijstellingsregeling dierenwelzijn).

Norm voor certificaat A en voor certificaat B:

	certificaat A (investerings en management)	certificaat B (investerings)
Minimum aantal punten op maatlat dierwelzijn en -gezondheid	40	35
Minimum aantal punten op maatlat milieu (energie en water)	35	25
Minimum aantal punten op maatlat voeders	15	n.v.t.
vrije ruimte	20	10
Minimum totaal aantal punten	110	70

De vrije ruimte kan naar keuze worden ingevuld met punten van een of meerdere van de maatlaten.

In de maatlat is opgenomen of het criterium van toepassing is voor certificaat A of voor certificaat B.

Als in de derde kolom is opgenomen "A" betekent dit dat bij voldoen aan deze maatregel, punten worden behaald voor certificaat A.

Als in de derde kolom is opgenomen "A en B" betekent dit dat bij voldoen aan deze maatregel, zowel punten worden behaald voor certificaat A als voor certificaat B.

Er zijn geen maatregelen waar alleen voor certificaat B punten behaald kunnen worden.

Voor deelname aan diverse overheidsregelingen is een kwekerij-(ontwerp)certificaat verplicht.

Maatlat dierwelzijn- en gezondheid: keuzemaatregelen voor viswelzijn en visgezondheid

Nr.	Criterion maatlat dierwelzijn en -gezondheid	cert. A of cert. A en B	punte n	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
LOCATIES VOOR AAN- EN AFVOER CONSUMPTIEVIS						
1a	Afstand tussen kwekerij en bedrijf waar de vis wordt gedood is minder dan 25 km van kwekerij	A en B	20	Controle op aanwezigheid van contract of andere schriftelijke afspraak tussen kweker en verwerker (toets afstand van adres kwekerij tot adres slachterij). Een kwekerij waarbij de vis op de kwekerij wordt gedood voldoet hier ook aan.	Toets afstand tussen kwekerij en adres op afleverbonnen van reeds geleverde vis (bijv. via een uitdraai van een routeplanner). Slachten op het bedrijf kan middels een eigen slachtruimte of overeenkomst met een slachterij dat een mobiele slachtunit op het bedrijf komt.	<i>Controle jaarlijks administratief idem als voor certificaat.</i>
1b	Afstand tussen kwekerij en bedrijf waar de vis wordt gedood is minder dan 150 km van kwekerij	A en B	10	Controle op aanwezigheid van contract of andere schriftelijke afspraak tussen kweker en verwerker (toets afstand van adres kwekerij tot adres slachterij).	Toets afstand tussen kwekerij en adres op afleverbonnen van reeds geleverde vis (bijv. via een uitdraai van een routeplanner).	<i>Controle jaarlijks administratief idem als voor certificaat.</i>
2a	Afstand tussen producent pootvis en kwekerij voor opkweek (van pootvis tot consumptievis) minder of gelijk 25 km	A	20	Controle op aanwezigheid van contract of een andere schriftelijke afspraak tussen vermeerderaar en kweker (toets afstand van adres tot adres). Een kwekerij met een eigen vermeerdering voldoet hier ook aan.	Toets afstand tussen kwekerij en adres op aankoopbonnen van reeds geleverde pootvis (bijv. via een uitdraai van een routeplanner).	<i>Controle jaarlijks administratief idem als voor certificaat.</i>
2b	Afstand tussen producent pootvis en kwekerij voor opkweek (van pootvis tot consumptievis) minder of gelijk 150 km	A	10	Controle op aanwezigheid van contract of een andere schriftelijke afspraak tussen vermeerderaar en kweker (toets afstand van adres tot adres).	Toets afstand tussen kwekerij en adres op aankoopbonnen van reeds geleverde pootvis (bijv. via een uitdraai van een routeplanner).	<i>Controle jaarlijks administratief idem als voor certificaat.</i>

Nr.	Criterium maatlat dierwelzijn en -gezondheid	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
3	Het externe bedrijf waar de vis wordt bedwelmd en gedood heeft apparatuur die de vis binnen 1 seconde bedwelmt en vis komt niet bij voordat dood is ingetreden	A en B	30	Controle op specificaties apparatuur die gebruikt wordt bij de slachterij waaraan geleverd gaat worden, middels een verklaring van de slachterij. De dieren komen niet meer bij, gebaseerd op EEG (elektro-encefalogram).	Controle op specificaties apparatuur die gebruikt wordt bij de slachterij waaraan geleverd gaat worden, middels een verklaring van de slachterij. De dieren komen niet meer bij, gebaseerd op EEG (elektro-encefalogram). Indien dit niet kan worden aangetoond kan auditor een aanvullend onderzoek vereisen bij de verwerker.	<i>Controle jaarlijks administratief idem als voor certificaat.</i>
4	Op de kwekerij is een slachtruimte aanwezig waarbij in de ruimte waar de vis wordt bedwelmd en gedood apparatuur aanwezig is die de vis binnen 1 seconde bedwelmt en vis komt niet bij voordat dood is ingetreden	A en B	20	Controle op specificaties apparatuur die is opgenomen in aangeleverde documenten. De dieren komen niet meer bij, gebaseerd op EEG (elektro-encefalogram).	Controle op aanwezigheid en specificaties apparatuur. De dieren komen niet meer bij, gebaseerd op EEG (elektro-encefalogram), indien dit niet kan worden aangetoond kan auditor een aanvullend onderzoek vereisen.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf idem als voor certificaat.</i>
5	Goede voorzieningen op transportwagens aan- en afvoer van vis	A	10	Controle op specificaties van de transportwagens en indien van toepassing een verklaring van de transporteur dat al het transport van vis naar en van de kwekerij geschiedt met wagens die voorzien zijn van apparatuur die tijdens transport het zuurstofniveau kan meten en aanpassen (zuurstofgehalte niet hoger dan 110%) en van meetapparatuur voor waterkwaliteit (waaronder temperatuur) en de mogelijkheid dit tijdens transport automatisch bij te sturen.	Controle op specificaties van de transportwagens en indien van toepassing een verklaring van de transporteur dat al het transport van vis naar en van de kwekerij geschiedt met wagens die voorzien zijn van de voorgeschreven apparatuur. De auditor kan vereisen dat een transportwagen aanwezig is bij de audit om de aanwezigheid van de apparatuur te toetsen.	<i>Controle jaarlijks administratief idem als voor certificaat</i> De auditor kan vereisen dat een transportwagen aanwezig is bij de audit die eens per drie jaar op het bedrijf plaatsvindt.

SORTEREN						
6	Pomp en sorteerapparatuur waarbij de vis zich gedurende het gehele sorteerproces volledig in water bevindt	A en B	16	Contoleer de specificaties van de sorteerapparatuur die is opgenomen in aangeleverde documenten. Er worden punten behaald indien de vis gedurende het volledige proces van het uit de tank halen, het sorteren en het terugplaatsen in de tank in het water verblijft. Meervalsoorten moeten hierbij de gelegenheid krijgen tot luchtademhaling, indien de dieren langer dan 15 s in een ruimte verblijven.	Contoleer de aanwezigheid en specificaties van de geplaatste sorteerapparatuur. Toets de werking door het apparaat in werking te zetten. Er worden punten behaald indien de vis gedurende het volledige proces van het uit de tank halen, het sorteren en het terugplaatsen in de tank in het water verblijft. Meervalsoorten moeten hierbij de gelegenheid krijgen tot luchtademhaling, indien de dieren langer dan 15 s in een ruimte verblijven.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.
7	<u>Genus Oreochromis</u> : sorteerapparatuur waarbij de vis tijdens het sorteren niet meer dan 15 seconden uit het water komt <u>Genus Clarias en Heterobranchus</u> : sorteerapparatuur waarbij de vis tijdens het sorteren niet meer dan 60 seconden uit het water komt	A en B	8 8	Contoleer de specificaties van de sorteerapparatuur die is opgenomen in aangeleverde documenten. Het sorteren dient te starten direct nadat de vis uit de tank met water wordt gehaald en na het sorteren dient de vis direct terug geplaatst te worden in de tank met water.	Contoleer de aanwezigheid en specificaties van de geplaatste sorteerapparatuur. Toets de werking door het apparaat in werking te zetten. Het sorteren dient direct te starten nadat de vis uit de tank met water wordt gehaald en na het sorteren direct terug geplaatst te worden in de tank met water.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.
8	Machinaal transporteren voor sorteren met: airlift pomp of vispomp Machinaal sorteren met: bargrader of V-vormige grader	A en B A en B	2 2	Controleer de specificaties van de transport- en sorteerapparatuur die is opgenomen in aangeleverde documenten. Handmatig sorteren behaalt geen punten. Het is wel toegestaan om de vis handmatig in de sorteerapparatuur te plaatsen. Gebruik maken van een centrifugaal pomp (recessed impeller) en vacuümpomp om de vis te verplaatsen scoren geen punten.	Controleer de aanwezigheid en specificaties van de geplaatste transport- en sorteerapparatuur. Toets de werking door het apparaat in werking te zetten. Handmatig sorteren behaalt geen punten. Het is wel toegestaan dat de vis handmatig in de sorteerapparatuur wordt geplaatst. Gebruik van een centrifugaal pomp (recessed impeller) en vacuümpomp om vis te verplaatsen scoren geen punten.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.

LEEFOMSTANDIGHEDEN						
9	Beschutting of schuilmogelijkheid in de tank, toegankelijk voor minimaal 50% van de populatie (punten voor certificaat A alleen als er voor de voorziening bevestigingsmogelijkheden zijn aangebracht)	A en B	12	Controle aan de hand aangeleverde documenten of in iedere tank een voorziening is gepland waar minimaal de helft van de populatie gebruik van kan maken op het moment voor afleveren. Een voorbeeld is het aanbrengen van een plaat boven een deel van de tank. Bij twijfel of een voorziening voldoet kan deze aan het College van Deskundigen MDVA worden voorgelegd.	Controle of er in iedere tank een voorziening is getroffen waar minimaal de helft van de populatie gebruik van kan maken op het moment voor afleveren. Een voorbeeld is het aanbrengen van een plaat boven een deel van de tank. Bij twijfel of een voorziening voldoet kan deze aan het College van Deskundigen MDVA worden voorgelegd.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.
10	Verrijking in de tank die dieren de kans geeft natuurlijk gedrag te vertonen, zoals manipuleerbare bodem, voldoende oppervlak voor dieren om te liggen of een mogelijkheid om algen te eten (punten voor certificaat A alleen als er voor de voorziening bevestigingsmogelijkheid en zijn aangebracht)	A en B	16	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of in iedere tank voorzieningen zijn gepland die zijn opgenomen op de lijst "voorzieningen in bassins". De voorziening dient veilig te zijn voor de vis (vis mag zich er niet aan beschadigen) en dient dusdanig te zijn dat minimaal de helft van de volwassen populatie er gebruik van kan maken. Het College van Deskundigen MDVA besluit of een voorziening in aanmerking komt voor punten en stelt aan de hand van de binnengekomen aanvragen een lijst met goedgekeurde voorzieningen op.	Controle of er in iedere tank voorzieningen geplaatst zijn die zijn opgenomen op de lijst "voorzieningen in bassins". De voorziening dient veilig te zijn voor de vis (vis mag zich er niet aan beschadigen) en dient dusdanig te zijn dat minimaal de helft van de volwassen populatie er gebruik van kan maken.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.

11	schemerperiode	A en B	4	Controle aan de hand van de aangeleverde documenten dat in alle ruimten waar vis gehouden wordt de hoofdverlichting voorzien is van een tijd klok en dimmer. De verlichting in de ruimte waar vis gehouden wordt kent een dag-nachtritme waarbij de overgang van licht naar donker en van donker naar licht niet abrupt geschiedt, maar geleidelijk (schemerperiode).	Controle op aanwezigheid juiste verlichting en tijd klokken. Bij controle wordt de verlichting handmatig aangezet om te beoordelen of er sprake is van een schemerperiode en geen abrupte overgang in lichtniveau.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als voor certificaat.
BEDRIJFSHYGIËNE						
12	Ontsmettingsbak vrachtwagens	A en B	4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of een spoelplaats is gepland die aan de volgende voorwaarden voldoet: een verharde en vloeistofdichte plaat van minimaal 12 bij 5 meter met opstaande randen van 15 cm en een afschot van minimaal 1,5 %. Er is een aansluitpunt aanwezig voor koud water en verlichting zodat het mogelijk is om een voertuig ook bij kunstlicht te reinigen en er is een aanpassing voor het opvangen van het gebruikte spoelwater.	Controle op aanwezigheid van een spoelplaats die aan de voorwaarden voldoet. Toets of aansluitingen functioneren.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.
13	Op kwekerij hygiënesluis met wasbak en omkleedgelegenheid aanwezig	A en B	6	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of hygiënesluis gepland is die aan de volgende voorwaarden voldoet: bereikbaar zonder eerst door visverblijven te komen, aanwezigheid van verlichting, wasbak met warm en koud stromend water (bij voorkeur knie-, elleboog of infraroodbediening) en een omkleedgelegenheid (bankje en kapstokken).	Controle of hygiënesluis die aan de voorwaarden voldoet. Toets of aansluitingen functioneren.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.

14	Specifieke eisen aan inrichting hygiënesluis	A en B	4	<p>Controle aan de hand van aangeleverde documenten of hygiënesluis gepland is die voldoet aan volgende aanvullende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wit betegeld (vloer tot plafond); - desinfectiebak (voetbad); - scheiding in de vorm van een muurtje of bankje tussen deel voor en na het omkleden ("schone en vuile weg principe"); - bedrijfsschoeisel en -kleding in verschillende maten; - logboek voor bezoekers; - kapstokken waarbij kleding niet tegen de muur hangt. 	Controle of hygiënesluis die aan de voorwaarden voldoet. Toets of aansluitingen functioneren.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.
15	Belemmering om op kwekerij te komen	A en B	2	<p>Controle aan de hand van aangeleverde documenten of een belemmering gepland is zodat het niet mogelijk is om direct op de kwekerij te komen. Rondom de kwekerij is een minimaal 1 meter hoge afscheiding of een natuurlijke barrière zoals een sloot of heg. Deze afscheiding is aaneengesloten. De afscheiding is voorzien van één of meerdere afsluitbare poorten. Deuren van de ruimten waar de vissen verblijven zijn voorzien van sloten. Alleen een slot op de deuren van de dieren behaalt geen punten.</p>	Controle of een belemmering geplaatst die aan de voorwaarden voldoet.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> idem als voor certificaat.
16	Reinigings- en desinfectieplan kwekerij	A	6	Controle of een reinigings- en desinfectieplan is opgesteld voor het reinigen en desinfecteren van bassins, vloeren, wanden, plafonds, filters gereedschap.	Controle of de stappen in het plan voor het reinigen en desinfecteren van bassins, vloeren, wanden, plafonds, filters gereedschap uitvoerbaar zijn. Iedere stap wordt nagelopen en gecontroleerd of de benodigde materialen en apparatuur aanwezig is en functioneert.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als voor certificaat en overleggen van aankoopbonnen van reinigings- en desinfectiemiddelen.

NOODVOORZIENINGEN						
17	Alarminstallatie met doormelding	A en B	10	Controle aan de hand van de aangeleverde documenten of een alarminstallatie met doormelding is opgenomen. Het alarm dient minimaal aanwezig te zijn voor de stroomvoorziening, waterzuiveringspomp, brand en bij genus <i>Oreochromis</i> ook voor de zuurstofvoorziening.	Controle of alarminstallatie met doormelding aanwezig is. Controle op functionaliteit door systeem in werking te zetten. Doormelding houdt in dat het alarm wordt doorgegeven naar een telefoon of semafoon, zodat iemand (kweker of medewerker) op afstand wordt gewaarschuwd.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als voor certificaat.
18	Noodaggregaat	A en B	10	Controle aan de hand van de aangeleverde documenten of een aggregaat gepland is met voldoende capaciteit voor de waterzuivering, verwarming van het water en bij genus <i>Oreochromis</i> zuurstofvoorziening zoals deze op de kwekerij aanwezig zijn.	Controle of noodaggregaat aanwezig is. Controle op functionaliteit door systeem in werking te zetten.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als voor certificaat.
REGISTRATIES						
19	Apparatuur om vissen automatisch te tellen	A en B	10	Controle aan de hand van de aangeleverde documenten op apparatuur om vissen te tellen. In de specificaties dient opgenomen te zijn dat de apparatuur geschikt is voor de te kweken vissoort.	Controle op aanwezigheid apparatuur om vissen te tellen. Toets of het apparaat functioneert. Tevens controle mogelijk middels managementsysteem of er uitdraaien aanwezig zijn van tellingen. Visuele controle van afleesbaarheid en in werking zijn van registratiemeters.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als voor certificaat.
20	Registratie mortaliteit middels automatische telapparatuur.	A	10	Controle aan de hand van de aangeleverde documenten op apparatuur om vissen te tellen (zie ook maatregel 17 van welzijn). Controle op plan van aanpak om de mortaliteit te reduceren indien deze stijgt gedurende twee opeenvolgende metingen.	Controle op aanwezigheid apparatuur om vissen te tellen (zie ook maatregel 18 van welzijn) en controle of apparatuur functioneert door deze in werking te zetten. Controle op uitvoerbaarheid plan van aanpak om de mortaliteit te reduceren door de stappen door te lopen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Documentatie betreffende geregistreerde tellingen en eventuele ondernomen acties voor reductie mortaliteit. Kweker dient in ieder geval stappen ondernomen te hebben indien mortaliteit in twee opeenvolgende tellingen is toegenomen. Bij driejaarlijks bezoek aan de kwekerij tevens visuele controle van afleesbaarheid en in werking zijn van registratiemeters.

21	Kweker heeft gedurende een jaar: geen diergeneesmiddelen- (kuur) te hebben verstrekt maximaal eenmaal per bassin een diergeneesmiddelen- (kuur) te hebben verstrekt maximaal tweemaal per bassin een diergeneesmiddelen- (kuur) te hebben verstrekt	A	10 4 1	Controle aan de hand van aangeleverde documenten dat een registratiesysteem voor geneesmiddelengebruik aanwezig is en tevens een plan van aanpak voor visgezondheid dat is ondertekend door de dierenarts. In het plan van aanpak is opgenomen hoe de kweker de visgezondheid registreert en welke acties hij onderneemt bij problemen op het gebied van visgezondheid.	Controle op aanwezigheid registratiesysteem voor geneesmiddelengebruik en tevens een plan van aanpak voor visgezondheid dat is ondertekend door de dierenarts. In het plan van aanpak is opgenomen hoe de kweker de visgezondheid registreert en welke acties hij onderneemt bij problemen op het gebied van visgezondheid.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Documentatie betreffende registratie diergeneesmiddelengebruik en registraties zoals opgenomen in het plan van aanpak voor visgezondheid. Kweker dient eventuele stappen ondernomen te hebben bij problemen visgezondheid. Bij driejaarlijks bezoek aan de kwekerij tevens visuele controle op uitgevoerde registraties.
22	Terugkoppeling van slachterij/verwerker van percentage vis met beschadigingen	A	20	Controle op verklaring van de slachterij/verwerker om informatie aan de kweker te verstrekken over hoeveelheid beschadigde vis die in de slachterij aankomt. De slachterij dient een definitie aan te leveren wat onder beschadigde vis wordt verstaan. Bij eigen slachterij/verwerking op de kwekerij controle op geplande wijze van registratie van beschadigingen. Controle op aanwezigheid plan van aanpak om het percentage beschadigingen te reduceren.	Controle op aanwezigheid verklaring slachterij/verwerker om informatie aan de kweker te verstrekken over hoeveelheid beschadigde vis die in de slachterij aankomt of bij eigen slachterij/verwerking controle op wijze van registratie van beschadigingen. Controle op uitvoerbaarheid plan van aanpak om de beschadigingen te reduceren door de stappen door te lopen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Documentatie betreffende geregistreerde beschadigingen en eventuele ondernomen acties voor reductie beschadigingen. Kweker dient in ieder geval stappen ondernomen te hebben indien het percentage beschadigingen in twee opeenvolgende leveringen is toegenomen. Bij driejaarlijks bezoek aan een zelfslachtende kwekerij tevens visuele controle van afleesbaarheid en in werking zijn van registratiemeters.

Maatlat voeders: keuzemaatregelen voor voeders voor Genus Oreochromis alleen voor certificaat A

⇒ Basiseis voor punten behalen op voermaatregelen: voederconversie $\leq 1,6$ (deze voorwaarde geldt nog niet gedurende eerste twee productiecycli).

⇒ Bij de criteria over de herkomst van de grondstoffen kan worden voldaan middels het "groene stroom principe". Het is geen voorwaarde dat de duurzamere grondstoffen daadwerkelijk in het voer aan de betreffende kweker moeten zitten. Het groene stroom principe wil zeggen dat de voerfabrikant een bepaalde hoeveelheid duurzame grondstoffen inkoopt die overeenkomt met de hoeveelheid van die grondstof die nodig is voor de voerproductie van een bepaalde kweker. Dit doet hij exclusief voor de betreffende kweker, dus als er meerdere kwekers zijn die afspraken maken met de voerleverancier over duurzame grondstoffen dient de voerleverancier meer duurzame grondstoffen in te kopen. Omdat de grondstof niet volledig gekanaliseerd hoeft te worden in het productieproces en gebruikt mag worden voor de reguliere visvoerproductie worden de extra kosten ook gedrukt. Dit is vergelijkbaar met wat stroomleveranciers doen bij het leveren van groene stroom. Een consument die voor groene stroom kiest kan grijze stroom uit zijn stopcontact krijgen, maar de hoeveelheid stroom die hij verbruikt wordt gegarandeerd door de leverancier wel groen ingekocht.

nr.	criterium voedermaatlat Oreochromis	cert. A of cert. A en B	Punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
1	Vismeel $\leq 3,0$ % vismeel in het voer $\leq 6,0$ % vismeel in het voer $\leq 9,0$ % vismeel in het voer	A	20 16 12	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	Controle jaarlijks administratief Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
2	Visolie $\leq 1,5$ % visolie in het voer $\leq 3,0$ % visolie in het voer $\leq 4,5$ % visolie in het voer	A	6 4 2	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	Controle jaarlijks administratief Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.

nr.	Criterium voedermaatlat <i>Oreochromis</i>	cert. A of cert. A en B	Punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
3	Gebruik dierlijke eiwitten niet afkomstig van vis ($\geq 2\%$ van de grondstoffen in het voer)	A	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling waarbij $\geq 2\%$ van de grondstoffen bestaan uit dierlijke eiwitten, niet afkomstig van vis.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
4	Gebruik <u>vismeel</u> afkomstig uit reststromen en bijproducten uit visindustrie $\geq 50\%$ van het vismeel uit reststromen 100% van het vismeel uit reststromen	A	5 10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van het vismeel afkomstig van reststromen en bijproducten van visindustrie.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
5	Gebruik <u>visolie</u> afkomstig uit reststromen en bijproducten uit visindustrie $\geq 50\%$ van de visolie uit reststromen 100% van de visolie uit reststromen	A	2 4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van de visolie afkomstig van reststromen en bijproducten van visindustrie.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.

nr.	Criterium voedermaatlat <i>Oreochromis</i>	cert. A of cert. A en B	Punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
6	Gebruik <u>vismeel</u> afkomstig uit gecertificeerd duurzame visserij ≥ 50% van het vismeel van duurzame visserij 100% van het vismeel van duurzame visserij	A	5 10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van het vismeel afkomstig van MSC grondstof. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
7	Gebruik <u>visolie</u> afkomstig uit gecertificeerd duurzame visserij ≥ 50% van het visolie van duurzame visserij 100% van het visolie van duurzame visserij	A	2 4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van de visolie afkomstig van MSC grondstof. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.

nr.	Criterium voedermaatlat <i>Oreochromis</i>	cert. A of cert. A en B	Punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
8	Gebruik plantaardige voerbestanddelen afkomstig uit gecertificeerd duurzame landbouw: ≥ 50% van plantaardige grondstoffen met keurmerk voor vorm van duurzaamheid 100% van plantaardige grondstoffen met keurmerk voor vorm van duurzaamheid	A	2 4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Herkomst van de plantaardige voerbestanddelen is afkomstig uit gecertificeerd duurzame landbouw (EKO, Milieukeur of Fair Trade). Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen. Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekocht voer in kg en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
9	Voederconversie • voederconversie ≤ 1,3 voor vissen tot 800 gram gemiddeld bij afleveren • voederconversie ≤ 1,5 voor vissen vanaf 800 gram gemiddeld bij afleveren	A	5 5	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of registratie van voederconversie mogelijk is. Controle van berekeningen op basis van verwachte voederconversie (cijfers uit het verleden of cijfers verwacht bij een dergelijk systeem) of punten worden behaald.	Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekocht voer in kg en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg. Tot moment van afleveren eerste vis, kan met schatting van groei die gebruikt wordt voor voerregime gerekend worden.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekocht voer in kg en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg.

Maatlat voeders: keuzemaatregelen voor voeders voor Genera Clarias en Heterobranchus alleen voor certificaat A

⇒ Basiseis voor punten behalen op voermaatregelen voor vis < 2000 gram gemiddeld bij afleveren: voederconversie ≤ 1,1 (deze voorwaarde geldt nog niet gedurende eerste twee productiecycli, waarbij een productiecycli is gedefinieerd als de periode van het opkweken van pootvis tot consumptievis)

⇒ Basiseis voor punten behalen op voermaatregelen voor vis > 2000 gram gemiddeld bij afleveren: voederconversie ≤ 1,3 (deze voorwaarde geldt nog niet gedurende eerste twee productiecycli, waarbij een productiecycli is gedefinieerd als de periode van het opkweken van pootvis tot consumptievis)

⇒ Bij de criteria over de herkomst van de grondstoffen kan worden voldaan middels het "groene stroom principe". Het is geen voorwaarde dat de duurzamere grondstoffen daadwerkelijk in het voer aan de betreffende kweker moeten zitten. Het groene stroom principe wil zeggen dat de voerfabrikant een bepaalde hoeveelheid duurzame grondstoffen inkoopt die overeenkomt met de hoeveelheid van die grondstof die nodig is voor de voerproductie van een bepaalde kweker. Dit doet hij exclusief voor de betreffende kweker, dus als er meerdere kwekers zijn die afspraken maken met de voerleverancier over duurzame grondstoffen dient de voerleverancier meer duurzame grondstoffen in te kopen. Omdat de grondstof niet volledig gekanaliseerd hoeft te worden in het productieproces en gebruikt mag worden voor de reguliere visvoerproductie worden de extra kosten ook gedrukt. Dit is vergelijkbaar met wat stroomleveranciers doen bij het leveren van groene stroom. Een consument die voor groene stroom kiest kan grijze stroom uit zijn stopcontact krijgen, maar de hoeveelheid stroom die hij verbruikt wordt gegarandeerd door de leverancier wel groen ingekocht.

nr.	Criterium voedermaatlat Clarias en Heterobranchus	cert. A of cert. A en B	punte n	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
1	Vismeel ≤ 12,0 % vismeel in het voer ≤ 24,0 % vismeel in het voer ≤ 36,0 % vismeel in het voer	A	20 16 12	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	Controle jaarlijks administratief Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
2	Visolie ≤ 1,5 % visolie in het voer ≤ 3,0 % visolie in het voer ≤ 4,5 % visolie in het voer	A	6 4 2	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	Controle jaarlijks administratief Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.

nr.	Criterium voedermaatlat <i>Clarias</i> en <i>Heterobranchus</i>	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
3	Gebruik dierlijke eiwitten niet afkomstig van vis ($\geq 8\%$ van de grondstoffen in het voer)	A	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling waarbij $\geq 2\%$ van de grondstoffen bestaan uit dierlijke eiwitten, niet afkomstig van vis.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
4	Gebruik <u>vismeel</u> afkomstig uit reststromen en bijproducten uit visindustrie: $\geq 50\%$ van het vismeel uit reststromen 100% van het vismeel uit reststromen	A	5 10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van het vismeel afkomstig van reststromen en bijproducten van visindustrie.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
5	Gebruik <u>visolie</u> afkomstig uit reststromen en bijproducten uit visindustrie: $\geq 50\%$ van de visolie uit reststromen 100% van de visolie uit reststromen	A	2 4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van de visolie afkomstig van reststromen en bijproducten van visindustrie.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.

nr.	Criterium voedermaatlat <i>Clarias</i> en <i>Heterobranchus</i>	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
6	Gebruik <u>vismeel</u> afkomstig uit gecertificeerd duurzame visserij: ≥ 50% van het vismeel van duurzame visserij 100% van het vismeel van duurzame visserij	A	5 10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van het vismeel afkomstig van MSC grondstof. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
7	Gebruik <u>visolie</u> afkomstig uit gecertificeerd duurzame visserij: ≥ 50% van de visolie van duurzame visserij 100% van het visolie van duurzame visserij	A	2 4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Er is 50% of 100% van de visolie afkomstig van MSC grondstof. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.

nr.	Criterium voedermaatlat <i>Clarias</i> en <i>Heterobranchus</i>	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
8	Gebruik plantaardige voerbestanddelen afkomstig uit gecertificeerd duurzame landbouw: ≥ 50% van plantaardige grondstoffen met keurmerk voor vorm van duurzaamheid 100% van plantaardige grondstoffen met keurmerk voor vorm van duurzaamheid	A	2 4	Controle aan de hand van aangeleverde documenten met een verklaring van de visvoerleverancier dat deze voer gaat leveren aan de kweker met specificatie van de samenstelling. Herkomst van de plantaardige voerbestanddelen is afkomstig uit gecertificeerd duurzame landbouw (EKO, Milieukeur of Fair Trade). Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen.	Controle middels aankoopbonnen, productgegevens voer en verklaringen voerleverancier met specificaties van de samenstelling en herkomst van het voer. De gemiddelde samenstelling over een jaar dient aan de norm te voldoen. Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekocht voer in kg en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg. Tevens dient de ondernemer van zijn voerleverancier een kopie van het certificaat of een garantie behorende bij de duurzamere grondstoffen te tonen..	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Aankoopbonnen en productgegevens met betreffende specificaties samenstelling en herkomst van het voer.
9	voederconversie: • voederconversie ≤ 0,85 bij vis lichter dan of gelijk aan 1300 gram gemiddeld bij afleveren • voederconversie ≤ 1,0 bij vis tot 2000 gram gemiddeld bij afleveren • voederconversie ≤ 1,2 bij vis vanaf 2000 gram gemiddeld bij afleveren	A	5 5 5	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of registratie van voederconversie mogelijk is. Controle van berekeningen op basis van verwachte voederconversie (cijfers uit het verleden of cijfers verwacht bij een dergelijk systeem) of punten worden behaald.	Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekocht voer in kg en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg. Tot moment van afleveren eerste vis, kan met een schatting van groei die gebruikt wordt voor voerregime gerekend worden.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekocht voer in kg en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg.

Milieumaatlat (nadruk op energie en water)

nr.	Criterion milieumaatlat	cert. A of cert. A en B	punte n	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat												
DIRECTE ENERGIE																		
1	genus <i>Oreochromis</i> <i>totale energiegebruik:</i> ≤ 22 MJ / kg vis ≤ 24 MJ / kg vis ≤ 27 MJ / kg vis genera <i>Clarias</i> en <i>Heterobranchus totale energiegebruik :</i> ≤ 6,5 MJ / kg vis ≤ 7,2 MJ / kg vis ≤ 8,0 MJ / kg vis	A	20 15 10 20 15 10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of registratie van volledige energiegebruik mogelijk is. Controle van berekeningen op basis van verwacht energiegebruik (cijfers uit het verleden of cijfers verwacht bij een dergelijk systeem) of punten worden behaald.	Controle middels het managementsysteem of berekenen aan de hand van de hoeveel ingekochte en zelf geproduceerde energie (facturen energieleverancier en meters eigen energievoorziening) en de hoeveelheid afgeleverde vis in kg. Tot moment van afleveren eerste vis, kan met schatting van groei die gebruikt wordt voor voerregime gerekend worden. Het gebruik van restwarmte wordt beloond met 13% reductie op het energiegebruik. De hoeveelheid warmte die geleverd wordt, wordt omgerekend naar de hoeveelheid energie die het opwekken van deze warmte normaliter gekost zou hebben. Hiervan wordt dan 87% doorberekend aan het energiegebruik van de kwekerij.	Controle jaarlijks administratief Facturen en documentatie betreffende energiegebruik. Bij driejaarlijks bezoek aan kwekerij tevens visuele controle van afleesbaarheid en in werking zijn van registratiemeters. Het energiegebruik in MJ per kg vis wordt bepaald aan de hand van de jaarrekening voor het bedrijf en is eventueel inclusief de woning wanneer er geen aparte meters zijn. De hoeveelheid vis in kg per jaar wordt bepaald aan de hand van verkoopfacturen en/of afleverbonnen.												
				De berekening van andere energiebronnen vindt plaats met behulp van de volgende omrekenfactoren: 1 kWh elektriciteit = 3,6 MJ, 1 m ³ aardgas = 32,3 MJ, 1 liter propaan = 26,7 MJ, 1 liter stookolie = 40,5 MJ Er mag een correctie voor privé gebruik elektriciteit worden toegepast indien geen aparte meter voor de bedrijfsgebouwen aanwezig is: huishouden van 1 persoon: 22850 MJ/jr, 2 personen: 33350 MJ /jr, 3 personen: 38800 MJ/jr, 4 personen of meer: 47700 MJ/jr (bron: NIBUD). Er mag een correctie voor privé gebruik aardgas, propaan en huisbrandolie worden toegepast indien geen aparte meter voor de bedrijfsgebouwen aanwezig is: <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td>aardgas (m³)</td> <td>propaan (liter)</td> <td>hbo (liter)</td> </tr> <tr> <td>normaal stoken</td> <td>2500</td> <td>3025</td> <td>2000</td> </tr> <tr> <td>warmwater</td> <td>500</td> <td>605</td> <td>400</td> </tr> </table> Bij aanwezigheid van andere 'bedrijfstukken' op het bedrijf zijn aparte energiemeters verplicht.				aardgas (m ³)	propaan (liter)	hbo (liter)	normaal stoken	2500	3025	2000	warmwater	500	605	400
	aardgas (m ³)	propaan (liter)	hbo (liter)															
normaal stoken	2500	3025	2000															
warmwater	500	605	400															

nr.	Criterium milieumaatlat	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
2	Gebruik groene stroom	A	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten en schriftelijke intentieverklaring of een afspraak met energieleverancier. Controle of energie die bij de kwekerij zelf opgewekt wordt of gaat worden groene stroom is (aardwarmte, biomassa, water- wind of zonne-energie). Indien niet alle gebruikte stroom uit duurzame bronnen komt, worden geen punten behaald.	Controle op contract met energieleverancier dat uitsluitend groene stroom wordt geleverd. Alle stroom die voor het bedrijf benodigd is, wordt duurzaam opgewekt (groene stroom).	<p><i>Controle jaarlijks administratief</i> Facturen en documentatie betreffende energie. Eventueel aangevuld met registraties van zelf opgewekte duurzame energie.</p> <p>Bij driejaarlijks bezoek aan kwekerij tevens visuele controle van afleesbaarheid en in werking zijn van registratiemeters.</p>
3	Installaties voor opwekken duurzame energie	A en B	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten op aanwezige of geplande opwekking van energie. Controle of energie die bij de kwekerij zelf opgewekt wordt of gaat worden, groene stroom is (aardwarmte, biomassa, water- wind of zonne-energie). De opgewekte energie dient in de eerste instantie gebruikt te worden voor het eigen bedrijf.	Controle op aanwezigheid van installaties/apparatuur voor opwekken duurzame energie. Toets of de installatie/apparatuur werkt en of meters aanwezig zijn die hoeveelheid opgewekte energie registreren. De opgewekte energie dient in de eerste instantie gebruikt te worden voor het eigen bedrijf.	<p><i>Controle jaarlijks administratief</i> Facturen en documentatie betreffende energie. Eventueel aangevuld met registraties van zelf opgewekte duurzame energie.</p> <p>Bij driejaarlijks bezoek aan kwekerij tevens visuele controle van afleesbaarheid en in werking zijn van registratiemeters.</p>
4	Isolatiewaarde kwekerij (vloeren, muren en dak), de punten worden behaald als de gemiddelde R-waarde binnen de gestelde waarde ligt: <ul style="list-style-type: none"> • tussen 2,5 m² K/W en 3,5 m² K/W • tussen 3,5 m² K/W en 4,5 m² K/W • > 4,5 m² K/W 	A en B	3 6 9	Controle aan de hand van aangeleverde documenten wat de R-waarde van de kwekerij is. Het betreft de gemiddelde isolatie van vloer, wanden en dak. Dit kan worden aangetoond door middel van berekeningen (NEN 1068 van mei 1997). Als door het na-isoleren van een bestaand gebouw dezelfde R-waarde wordt behaald, wordt dit met hetzelfde aantal punten gewaardeerd.	Administratieve controle van specificaties van isolatie van vloer, wanden en dak en berekende R-waarde. Controle (waar mogelijk) of de aangegeven materialen in de aangegeven diktes zijn toegepast.	<p><i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Controle of wijzigingen zijn aangebracht in wanden, muren of dak die van invloed zijn op de isolatiewaarde. Bij wijzigingen dient de R-waarde opnieuw berekend te worden.</p>

nr.	Criterium milieumaatlat	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
5	Warmtewisselaar(s): - lucht/lucht - water/water - lucht/vloeistof - lucht/vaste stof	A en B	7	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of één of meerdere warmtewisselaars zijn opgenomen. lucht/lucht: binnenkomende lucht wordt opgewarmd door een uitgaande luchtstroom, koude- of warmteterugwinningseenheid of warmtewisselaar voor koude- of warmteterugwinning in een luchtbehandelingskast. water/water: wordt toegepast in het waswater van een luchtwasser. De warmte uit het water van de luchtwasser wordt direct benut om de binnenkomende lucht op te warmen of opgeslagen in buffervat of grond. lucht/vloeistof: lucht kan met een vloeistofkoeler tot onder het niveau van de buitenstemperatuur worden gekoeld. lucht/vaste stof: grondbuizen waarmee binnenkomende lucht wordt opgewarmd of afgekoeld.	Controle op aanwezigheid van één of meerdere warmtewisselaars. Toets of de installatie functioneert. Er kunnen bij deze maatregel maximaal 7 punten worden behaald.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als bij certificaat.
6	Warmtekrachtkoppeling	A en B	15	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of een WKK is opgenomen. In een WKK wordt gelijktijdig warmte en elektriciteit opgewekt. Deze dient in de eerste instantie op de kwekerij zelf gebruikt te worden.	Controle op aanwezigheid van een WKK. Toets of de installatie functioneert.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als bij certificaat.

nr.	Criterium milieumaatlat	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
7	Gebruik of levering van warmte-overschot van of aan naastliggende activiteit	A en B	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten inclusief een schriftelijke afspraak met naastliggend bedrijf of er gebruik gemaakt wordt van warmteoverschot van naastliggend bedrijf. Op tekeningen is aangegeven hoe de warmte wordt geleverd. Middels berekeningen dient te worden aangetoond dat minimaal de helft van de warmtebehoefte op deze manier wordt ingevuld.	Controle op aanwezigheid leidingen e.d. waarmee de warmte van naastliggend bedrijf geleverd wordt. Toets de functionaliteit van de installatie. Tevens dient een schriftelijke overeenkomst aanwezig te zijn en middels berekeningen aangetoond worden dat minimaal de helft van de warmtebehoefte van de kwekerij op deze manier wordt ingevuld. De eigen warmteproducerende apparatuur heeft onvoldoende capaciteit voor de totale warmtebehoefte van het bedrijf.	<p><i>Controle jaarlijks administratief</i> Registraties (facturen of andere documentatie) betreffende gebruik warmte van naastliggende activiteit.</p> <p>Bij driejaarlijks bezoek aan kwekerij tevens visuele controle functionaliteit en in werking zijn van registratiemeters.</p>
8	Gebruik of levering water-overschot van of aan naastliggende activiteit	A en B	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten inclusief een schriftelijke afspraak met naastliggend bedrijf of er gebruik gemaakt wordt van wateroverschot van naastliggend bedrijf. Op tekeningen is aangegeven hoe het water wordt geleverd. Middels berekeningen dient te worden aangetoond dat minimaal de helft van de waterbehoefte op deze manier wordt ingevuld.	Controle op aanwezigheid leidingen e.d. waarmee de warmte van naastliggend bedrijf geleverd wordt. Toets de functionaliteit van de installatie. Tevens dient een schriftelijke overeenkomst aanwezig te zijn en middels berekeningen aangetoond worden dat minimaal de helft van de waterbehoefte van de kwekerij op deze manier wordt ingevuld.	<p><i>Controle jaarlijks administratief</i> Registraties (facturen of andere documentatie) betreffende gebruik water van naastliggende activiteit.</p> <p>Bij driejaarlijks bezoek aan kwekerij tevens visuele controle functionaliteit en in werking zijn van registratiemeters.</p>

nr.	Criterium milieumaatlat	cert. A of cert. A en B	punten	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat	Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)	Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat
9	Gemengd bedrijf waarbij minimaal 50% van het energie en/of watergebruik kan worden gedeeld tussen de gewas- en kweekvistak	A en B	20	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of sprake is van een gemengd bedrijf (bijvoorbeeld viskweek en groenteteelt) waarbij een directe koppeling is van energie en watergebruik. Bijvoorbeeld het restwater met nutriënten van de kwekerij wordt gebruikt als voeding voor de planten. Of de nutriënten worden in een vergistinginstallatie omgezet in biogas. Of de warmte van de teelt van de gewassen wordt gebruikt voor de viskweek.	Controle op aanwezigheid van gemengd bedrijf waarbij een directe koppeling is tussen viskweek en andere tak. Toets of deze koppeling functioneert.	Controle eens per drie jaar op het bedrijf Idem als bij certificaat. Tevens administratieve controle op gebruik en uitwisseling water en energie bij beide takken.
	WATERGEBRUIK en VASTE RESTSTROMEN					
10	Watergebruik (inclusief afzwemmen) Genus <i>Oreochromis</i> per kg geproduceerde vis: 280 l/kg vis 250 l/kg vis 220 l/kg vis Watergebruik (inclusief afzwemmen) Genera <i>Clarias</i> en <i>Heterobranchus</i> per kg geproduceerde vis: 80 l/kg vis 75 l/kg vis 70 l/kg vis	A	10 12 14 10 12 14	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of registratie van volledige watergebruik mogelijk is. Controle van berekeningen op basis van verwacht watergebruik (cijfers uit het verleden of cijfers verwacht bij een dergelijk systeem) of punten worden behaald.	Controle op aanwezigheid registratiemeters voor volledig watergebruik. Toets of deze functioneren. Controle aan de hand van aangeleverde documenten waarin aangegeven wordt middels cijfers uit het verleden of cijfers die verwacht worden bij een dergelijk systeem of punten worden behaald.	Controle jaarlijks administratief Registraties (facturen of andere documentatie) betreffende gebruik water van naastliggende activiteit. Bij driejaarlijks bezoek aan kwekerij tevens visuele controle functionaliteit en in werking zijn van registratiemeters.
11	Slibvergister of vergistingsinstallatie	A en B	20	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of slibvergister of vergistingsinstallatie wordt geplaatst.	Controle op aanwezigheid slibvergister of vergistingsinstallatie. Toets of de installatie functioneert.	Controle eens per drie jaar op het bedrijf Idem als bij certificaat.

<i>nr.</i>	<i>Criterium milieumaatlat</i>	<i>cert. A of cert. A en B</i>	<i>punten</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn voor kwekerij-certificaat (aanvullend op richtlijn voor kwekerij-ontwerpcertificaat)</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn voor continuering kwekerij-certificaat</i>
12	Sedimentatietank of nabezinker of septictank	A en B	20	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of sedimentatietank of nabezinker of septictank wordt geplaatst. Bij dit onderdeel kunnen maximaal 20 punten worden behaald.	Controle op aanwezigheid sedimentatietank of nabezinker of septictank. Een septic tank is gericht op biologische afbraak. Toets of de installatie functioneert.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als bij certificaat.
13	Denitrificatie installatie als onderdeel van recirculatie	A en B	20	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of denitrificatie installatie wordt geplaatst.	Controle op aanwezigheid denitrificatie installatie. Toets of de installatie functioneert.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als bij certificaat.
14	Flocculatietechniek	A en B	20	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of flocculatietechniek wordt gebruikt.	Controle op aanwezigheid flocculatietechniek. Toets of de installatie functioneert.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als bij certificaat.
15	Afvoer naar vergistinginstallatie	A	5	Controle aan de hand van aangeleverde documenten wat met de vaste reststoffen wordt gedaan.	Controle op aanwezigheid schriftelijke afspraak met bedrijf dat de vaste reststoffen naar een vergistingsinstallatie worden afgevoerd.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Registraties (facturen of andere documentatie) dat de vaste reststoffen worden afgevoerd naar een vergistingsinstallatie.
16	Hergebruik vaste reststromen	A	5	Controle aan de hand van aangeleverde documenten wat met de vaste reststoffen wordt gedaan.	Controle op aanwezigheid schriftelijke afspraak met bedrijf dat de vaste reststoffen in of buiten de landbouw worden hergebruikt.	<i>Controle jaarlijks administratief</i> Registraties (facturen of andere documentatie) dat de vaste reststoffen worden hergebruikt in of buiten de landbouw.
17	Biologische defosfatatie effluent	A en B	10	Controle aan de hand van aangeleverde documenten of installatie voor biologische defosfatatie effluent wordt geplaatst.	Controle op aanwezigheid installatie biologische defosfatatie effluent. Toets of de installatie functioneert.	<i>Controle eens per drie jaar op het bedrijf</i> Idem als bij certificaat.